

- PROJEKT -

**Program współpracy Powiatu Grajewskiego z organizacjami pozarządowymi
oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r.
o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2027 rok.**

§ 1. Ilekroć w Programie współpracy Powiatu Grajewskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2027 rok, zwanym dalej „Programem” jest mowa o:

- 1) ustawie - rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 oraz z 2026 r. poz. 1040);
- 2) samorządzie powiatowym - należy przez to rozumieć zarówno organy samorządowe jak i jednostki organizacyjne Powiatu Grajewskiego, realizujące określone zadania publiczne, należące do zadań powiatu, w tym Starostwo Powiatowe w Grajewie;
- 3) Powiecie - rozumie się przez to Powiat Grajewski;
- 4) Zarządzie - rozumie się przez to Zarząd Powiatu Grajewskiego;
- 5) Radzie - rozumie się przez to Radę Powiatu Grajewskiego;
- 6) organizacjach pozarządowych - należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe w rozumieniu ustawy, a także podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy, prowadzące na obszarze powiatu grajewskiego działalność pożytku publicznego w rozumieniu ustawy;
- 7) uczestnikach Programu - rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy;
- 8) dotacji - rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 126, art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, 1844 i 1846 oraz z 2026 r. poz. 426, 635, 680 i 912);
- 9) konkursie - rozumie się przez to konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy;
- 10) komisji – należy przez to rozumieć komisję konkursową powołaną w celu opiniowania ofert złożonych w trybie art. 13 ust. 1 ustawy;

- 11) sferze zadań publicznych - należy przez to rozumieć zadania, o których mowa w art. 4 ustawy;
- 12) zadaniach Powiatu - należy przez to rozumieć zadania publiczne, należące do zakresu działania Powiatu według ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1684 oraz z 2026 r., poz. 252 i 912).

§ 2. Celem głównym Programu jest efektywne wykorzystanie społecznej aktywności w zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców powiatu grajewskiego oraz umacnianie partnerstwa pomiędzy Powiatem a organizacjami pozarządowymi.

§ 3. Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa między administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi;
- 2) umacnianie w świadomości społecznej poczucia współodpowiedzialności za społeczność lokalną i realizację jej potrzeb;
- 3) stwarzanie warunków do zwiększania aktywności społecznej mieszkańców powiatu grajewskiego w celu skuteczniejszego zaspokajania potrzeb zbiorowych;
- 4) budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez promowanie aktywności społecznej dorosłych, młodzieży i dzieci, w tym działań na zasadach wolontariatu;
- 5) uzupełnianie przez organizacje pozarządowe działań Powiatu w zakresie nierealizowanym przez jednostki samorządowe;
- 6) zwiększanie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów;
- 7) poznanie środowiska organizacji pozarządowych w powiecie grajewskim;
- 8) promowanie działalności organizacji pozarządowych.

§ 4. Współpraca Powiatu z organizacjami pozarządowymi opiera się na zasadach:

- 1) pomocniczości, która oznacza, że Powiat zleca realizację zadań publicznych, a organizacje pozarządowe zapewniają ich wykonanie w sposób profesjonalny, terminowy i spełniający oczekiwania odbiorców;
- 2) suwerenności stron, która oznacza, że stosunki pomiędzy Powiatem, a organizacjami pozarządowymi są kształtowane z poszanowaniem wzajemnej autonomii i niezależności w swojej działalności statutowej;

- 3) partnerstwa, która oznacza dobrowolną współpracę równorzędnych sobie podmiotów w rozwiązywaniu wspólnie zdefiniowanych problemów i osiągnięciu razem wytyczonych celów; zgodnie z tą zasadą partnerzy dążąc do kompromisu, uwzględniają zgłaszane uwagi, wyjaśniają rozbieżności, wysłuchują siebie nawzajem, wymieniają poglądy, konsultują pomysły, wymieniają informacje, aktywnie uczestniczą we współpracy;
- 4) efektywności, która oznacza, że partnerzy uznają za podstawowe kryterium zlecania zadań publicznych osiągnięcie maksymalnych efektów z ponoszonych nakładów;
- 5) uczciwej konkurencji i jawności, co oznacza w szczególności, że partnerzy są rzetelni i uczciwi, działania i procedury są przejrzyste, decyzje są obiektywne, wszyscy potencjalni realizatorzy zadań publicznych mają jednakowy dostęp do informacji i jednakowe możliwości ubiegania się o dotacje.

§ 5. Obszar współpracy Powiatu z uczestnikami Programu obejmuje zadania publiczne z zakresu:

- 1) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 2) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 3) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 4) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- 5) porządku i bezpieczeństwa publicznego;
- 6) ratownictwa, ochrony ludności i obrony cywilnej;
- 7) nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa.

§ 6. Współpraca Powiatu z organizacjami pozarządowymi odbywa się w szczególności w następujących formach:

- 1) zlecania organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie lub odrębnych przepisach poprzez:
 - a) powierzanie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji,
 - b) realizację zadań publicznych w trybie art. 19a ustawy;
- 2) współdziałania z organizacjami pozarządowymi w pozyskiwaniu środków finansowych z zewnętrznych źródeł, w tym z funduszy Unii Europejskiej poprzez:

- a) informowanie o potencjalnych źródłach finansowania i zasadach udzielania dotacji,
 - b) udzielanie informacji dotyczących możliwości pozyskiwania środków ze źródeł zewnętrznych,
 - c) udzielanie, w miarę posiadanych możliwości, pomocy merytorycznej przy przygotowywaniu wniosków o dofinansowanie,
 - d) promowanie ciekawych programów mogących uzyskać środki ze źródeł zewnętrznych,
 - e) wspieranie działań promujących pozyskiwanie 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych przez lokalne organizacje pożytku publicznego;
- 3) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności, współdziałania i popularyzowania działalności organizacji pozarządowych poprzez:
- a) publikowanie informacji dotyczących wspólnych działań podejmowanych przez Powiat i organizacje pozarządowe na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Grajewie (www.starostwograjewo.pl),
 - b) udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w sesjach Rady i posiedzeniach Komisji Rady,
 - c) publikowanie informacji dotyczących działalności organizacji pozarządowych w wydawanych przez Powiat materiałach promocyjnych, informacyjnych i naukowych, oraz publikowanie na stronach internetowych Starostwa Powiatowego w Grajewie przekazywanych przez organizacje pozarządowe informacji o przewidywanych do realizacji lub realizowanych zadaniach publicznych,
 - d) udostępnianie stron internetowych, w tym strony Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Grajewie do publikacji informacji i materiałów własnych organizacji pozarządowych, działających na terenie powiatu grajewskiego;
- 4) konsultowania z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji poprzez:
- a) organizowanie przez Powiat konsultacji w sprawach realizacji poszczególnych jego zadań związanych z działalnością statutową organizacji pozarządowych,
 - b) informowanie przedstawicieli organizacji pozarządowych o planowanych sesjach Rady i posiedzeniach Komisji Rady oraz udostępnianie projektów

uchwał odnoszących się do zagadnień związanych z profilem działalności tych organizacji;

- 5) obejmowania patronatem Starosty Grajewskiego działań, wydarzeń i inicjatyw podejmowanych przez organizacje pozarządowe na zasadach określonych w odpowiedniej uchwale Zarządu w sprawie Regulaminu przyznawania Patronatu Starosty Grajewskiego;
- 6) tworzenia wspólnych zespołów o charakterze organizacyjnym, doradczym i inicjatywnym złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych i organów administracji samorządowej w celu:
 - a) tworzenia i konsultowania programów,
 - b) wspólnego rozpoznawania potrzeb społeczności lokalnej i planowania działań służących ich zaspokajaniu,
 - c) wspólnego organizowania konferencji, seminariów i szkoleń;
- 7) udziału przedstawicieli organizacji pozarządowych w roli obserwatorów lub członków w komisjach;
- 8) szkoleń, doradztwa i udzielania przez Powiat pomocy merytorycznej organizacjom pozarządowym;
- 9) promowania przez Powiat działalności organizacji pozarządowych i pomocy w tworzeniu ich dobrego wizerunku;
- 10) udzielania przez Powiat wsparcia pozafinansowego organizacjom pozarządowym, takiego jak np. bezpłatne udostępnianie sali konferencyjnej na spotkania organizacji pozarządowych;
- 11) pomocy w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych;
- 12) współpracy z Radami Działalności Pożytku Publicznego.

§ 7. Ustala się następujące zadania jako priorytetowe, które mogą być zlecane do realizacji organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność statutową w danej dziedzinie:

- 1) podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej poprzez:
 - a) rozbudzanie zamiłowania do lokalnych tradycji narodowych, obywatelskich i kulturowych (artystycznych) poprzez organizowanie czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych,
 - b) organizowanie i promowanie działań mających na celu zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowo-historycznego,

- c) organizowanie uroczystości oraz imprez okolicznościowych i patriotycznych przy współudziale środowisk kombatanckich oraz wspieranie udziału ich przedstawicieli w uroczystościach patriotycznych,
 - d) organizowanie i promowanie wydarzeń kulturalnych w powiecie grajewskim o zasięgu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim,
 - e) promocja działań i dokonań lokalnych twórców;
- 2) działalność na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez:
- a) organizowanie i promowanie różnych form integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem,
 - b) organizowanie i promowanie działań mających na celu zmianę postaw społecznych wobec osób z niepełnosprawnością intelektualną,
 - c) popularyzację osiągnięć osób niepełnosprawnych, w tym na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Grajewie;
- 3) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym poprzez:
- a) organizowanie imprez i zajęć kulturalnych, edukacyjnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych wspierających aktywność społeczną osób w wieku emerytalnym,
 - b) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów dla seniorów;
- 4) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej poprzez:
- a) upowszechnianie sportu i kultury fizycznej poprzez propagowanie różnych dyscyplin sportowych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym emerytów i rencistów,
 - b) promocję działań trenerów, instruktorów oraz sportowców osiągających wybitne wyniki we współzawodnictwie sportowym,
 - c) organizację imprez sportowych o zasięgu powiatowym promujących Powiat oraz popularyzujących zdrowy styl życia;
- 5) działalność w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego poprzez:
- a) organizowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego, wypoczynku letniego i zimowego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży, w tym z rodzin dysfunkcyjnych,
 - b) wspieranie działań profilaktycznych i edukacyjnych służących przeciwdziałaniu zagrożeniom dla bezpieczeństwa i zdrowia dzieci, młodzieży i dorosłych;
- 6) działalność w zakresie ratownictwa, ochrony ludności i obrony cywilnej poprzez:
- a) organizację pokazów ratowniczych, szkoleń, ćwiczeń z udziałem społeczności lokalnej,

- b) organizację szkoleń i warsztatów z zakresu udzielania pierwszej pomocy, ochrony ludności i obrony cywilnej, zasad ewakuacji oraz prawidłowego zachowania się w sytuacjach zagrożenia,
 - c) prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży, w szczególności w szkołach i placówkach oświatowych, obejmujących w szczególności pokazy, prelekcje, pogadanki i warsztaty z zakresu ratownictwa, ochrony ludności i obrony cywilnej oraz zasad postępowania w sytuacjach kryzysowych,
 - d) organizowanie zawodów, konkursów, turniejów i innych przedsięwzięć służących podnoszeniu świadomości i wiedzy w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej oraz przeciwdziałania innym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska,
 - e) organizowanie ćwiczeń i przedsięwzięć mających na celu przygotowanie mieszkańców do właściwego postępowania w przypadku wystąpienia pożaru, powodzi, podtopienia, wichury, awarii technicznej, przerwy w dostawie energii, zagrożenia konfliktem militarnym lub innych sytuacji kryzysowych,
 - f) prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących systemów alarmowania i ostrzegania ludności, zasad ewakuacji oraz sposobów postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń,
 - g) organizowanie kampanii społecznych, akcji informacyjnych, wystaw, prelekcji i innych przedsięwzięć promujących bezpieczeństwo i właściwe zachowanie w sytuacjach zagrożenia;
- 7) nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa poprzez:
- a) powierzenie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,
 - b) edukację prawną obejmującą działania edukacyjne zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa, dotyczące upowszechniania wiedzy o:
 - prawach i obowiązkach obywatelskich,
 - mediacji oraz sposobach polubownego rozwiązywania sporów,
 - możliwościach udziału obywateli w konsultacjach społecznych oraz procesie stanowienia prawa,
 - dostępie do nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

§ 8. Program obowiązuje od dnia 1 stycznia 2027 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.

§ 9. Ustala się sposób realizacji Programu i oceny jego wykonania.

1) podmiotami realizującymi Program są:

a) Rada w zakresie:

- określania kierunków rozwoju lokalnej polityki wspierania aktywności organizacji pozarządowych w sferze zadań publicznych,
- uchwalenia Programu,

b) Zarząd w zakresie:

- przygotowania Programu,
- zapewnienia środków finansowych na realizację Programu,
- ogłoszenia konkursów na zasadach określonych w ustawie,
- decydowania o przyznaniu dotacji i zawieraniu umów na wykonanie zadań publicznych i innych formach pomocy poszczególnym organizacjom pozarządowym,

c) organizacje pozarządowe w zakresie:

- inicjowania działań pozafinansowych w sferze zadań publicznych,
- zgłaszania swoich propozycji zadań publicznych do realizacji,
- stosowania obowiązującego trybu przystępowania do konkursu,
- zadań publicznych wspieranych lub powierzanych do realizacji zgodnie z warunkami umowy,
- prawidłowego wykorzystania i rozliczenia środków otrzymanych na realizację zadań;

2) oceny realizacji Programu dokonuje Rada na podstawie sprawozdania przedłożonego przez Zarząd;

3) miernikami efektywności realizowanego Programu są:

a) liczba organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne na rzecz społeczności lokalnej,

b) wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu Powiatu na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe,

c) liczba uczestników biorących udział w poszczególnych zadaniach publicznych,

d) liczba zadań publicznych zrealizowanych przez organizacje pozarządowe, które zostały zlecone w drodze konkursu i w trybie pozakonkursowym,

e) liczba ofert złożonych przez organizacje pozarządowe z wyszczególnieniem zadań zleconych w drodze konkursu i w trybie pozakonkursowym,

- f) liczba umów zawartych z organizacjami pozarządowymi na realizację zadań publicznych,
- g) liczba form współpracy Powiatu z organizacjami pozarządowymi o charakterze pozafinansowym, ze szczególnym uwzględnieniem działań, których uczestnikami są przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- h) łączna wysokość środków finansowych Powiatu zaangażowanych w realizację zadań publicznych w wyniku zawarcia stosownych umów z organizacjami pozarządowymi,
- i) łączna wysokość środków finansowych zaangażowanych przez organizacje pozarządowe w realizację zadań publicznych w związku z umowami, o których mowa w lit. f.

§ 10. Wysokość środków planowanych na realizację Programu w 2027 roku (dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego udzielone w trybie art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego) wyniesie ogółem **155.508,68 zł** (słownie złotych: sto pięćdziesiąt pięć tysięcy pięćset osiem 68/100), z czego:

- 1) **75.508,68 zł** (słownie złotych: siedemdziesiąt pięć tysięcy pięćset osiem 68/100) przeznaczone zostanie na realizację zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w powiecie grajewskim w roku 2027;
- 2) **80.000,00 zł** (słownie złotych: osiemdziesiąt tysięcy 00/100) przeznaczone zostanie na realizację zadań, o których mowa w § 7 pkt 1-7.

§ 11. Sposób tworzenia Programu oraz przebieg konsultacji:

- 1) harmonogram prac nad przygotowaniem projektu Programu oraz projekt Programu zostały opublikowane na stronie internetowej www.starostwograjewo.pl oraz na tablicy ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Grajewie. Dodatkowo zostały przekazane organizacjom pozarządowym;
- 2) konsultacje Programu przeprowadzono zgodnie z uchwałą Nr XIV/70/15 Rady Powiatu Grajewskiego z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego poz. 4326);

- 3) uchwałę Zarządu o konsultacjach wraz z projektem Programu umieszczono na stronie internetowej www.starostwograjewo.pl oraz na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Grajewie;
- 4) uwagi i opinie dotyczące projektu Programu można było składać w terminie od dnia października 2026 r. do dnia października 2026 r., osobiście w Starostwie Powiatowym w Grajewie lub za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres powiat@starostwograjewo.pl lub poczty tradycyjnej na adres: Starostwo Powiatowe w Grajewie, ul. Strażacka 6 B, 19-200 Grajewo;
- 5) zgłaszanie opinii i uwag dotyczących Programu przez podmioty uprawnione;
- 6) w dniu października 2026 r. informacje o wynikach konsultacji zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Grajewie bip.starostwograjewo.pl oraz na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Grajewie;
- 7) po przyjęciu Programu przez Radę Program zostanie zamieszczony na stronie internetowej www.starostwograjewo.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Grajewie bip.starostwograjewo.pl oraz na tablicy ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Grajewie.

§ 12. Tryb powoływania i zasady działania komisji.

Komisje powoływane są przez Zarząd w celu opiniowania ofert złożonych przez organizacje pozarządowe w ramach ogłoszonych przez Zarząd konkursów. Ustala się następujący tryb powoływania i zasady działania komisji:

- 1) po ogłoszeniu konkursu Starosta Grajewski zaprasza organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy do wskazania kandydatur na członków komisji publikując ogłoszenie na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Grajewie www.starostwograjewo.pl oraz kierując zaproszenia do organizacji pozarządowych, które brały udział w konkursie w roku poprzednim. Kandydatury należy zgłaszać na piśmie do sekretariatu Starostwa Powiatowego w Grajewie w terminie określonym w powyższym ogłoszeniu. Organizacje pozarządowe, które wskazały swoje kandydatury na członków komisji są informowane pocztą tradycyjną bądź elektroniczną o powołaniu i składzie komisji;
- 2) spośród wskazanych przez organizacje pozarządowe kandydatów, Zarząd powołuje osoby do składu komisji. Komisje powoływane są przez Zarząd odrębnie dla każdego ogłoszonego konkursu;

- 3) członkowie komisji składają oświadczenia o bezstronności oraz o braku konfliktu interesów;
- 4) dla ważności obrad komisji niezbędny jest udział co najmniej połowy osób z jej składu, w tym przewodniczącego;
- 5) przewodniczący komisji jest wybierany spośród członków komisji na pierwszym posiedzeniu. Przewodniczącego wybiera się w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów;
- 6) z czynności dokonywanych na każdym z posiedzeń komisji sporządza się protokół, a po zakończeniu posiedzeń, na których opiniowano oferty sporządza się protokół końcowy zawierający:
 - a) oznaczenie miejsca i czasu konkursu,
 - b) imiona i nazwiska członków komisji,
 - c) liczbę zgłoszonych ofert i opinie ich dotyczące,
 - d) podpisy członków komisji;
- 7) protokół, o którym mowa w pkt 6 przedkłada się Zarządowi;
- 8) decyzję o wyborze oferty i udzieleniu dotacji podejmuje, w formie uchwały, Zarząd po zapoznaniu się z opinią komisji;
- 9) komisja ulega rozwiązaniu po podjęciu przez Zarząd uchwały, o której mowa w pkt 8.